

Î N C H E I E R E

16 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Nicolae Craiu
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de Horomneac Victor,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Cooperativa Agricolă de Producție „Marpog-Agro” în procedură de insolabilitate reprezentată de lichidatorul Rotaru Valentin împotriva lui Victor Horomneac cu privire încasarea sumei,

împotriva încheierii din 31 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit apelul declarat de Horomneac Victor împotriva hotărârii din 19 februarie 2018 a Judecătoriai Hîncești, sediul Central,

c o n s t a t ă :

La 06 iunie 2017 CAP „Marpog-Agro” în procedură de insolabilitate reprezentată de lichidatorul Rotaru Valentin a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Victor Horomneac, solicitând încasarea sumei de 735.088 de lei cu titlu de prejudiciu material.

Prin hotărârea din 19 februarie 2018 a Judecătoriai Hîncești, sediul Central, acțiunea depusă de CAP „Marpog-Agro” în procedură de insolabilitate reprezentată de lichidatorul Rotaru Valentin a fost admisă integral. S-a încasat din contul lui Victor Horomneac în beneficiul CAP „Marpog-Agro” în procedură de insolabilitate suma de 735.088 de lei. S-a încasat din contul lui Victor Horomneac în bugetul de stat suma de 22.053 de lei taxa de stat.

La 15 martie 2018 Horomneac Victor a declarat apel nemotivat și netimbrat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea hotărârii din 19 februarie 2018 a Judecătoriai Hîncești, sediul Central, cu emiterea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii. Subsecvent, a solicitat eșalonarea plății taxei de stat. De asemenea, a indicat apelantul că apelul motivat îl va prezenta după ce va lua cunoștință cu hotărârea integrală a primei instanțe.

Prin încheierea din 03 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis cererea depusă de Horomneac Victor privind eșalonarea plății taxei de stat și s-a eșalonat plata taxei de stat în mărime de 16.540 de lei până la prima ședință fixată de instanța de apel. S-a acordat apelantului Horomneac Victor termen până la 31 mai 2018, ora, 10:00, pentru prezentarea apelului motivat, în limba de stat. S-a explicat apelantului că

în situația în care nu vor fi lichidate neajunsurile menționate în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită fără examinare.

Prin încheierea din 31 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, a fost restituit apelul declarat de Horomneac Victor din motiv că în termenul acordat de instanță nu a prezentat apelul motivat și dovada achitării a taxei de stat.

La 09 octombrie 2020, prin intermediul oficiului poștal, Horomneac Victor a depus cerere de recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii din 31 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului Horomneac Victor a indicat că cu încheierea recurată a luat cunoștință la 08 octombrie 2020, până la acest moment nu a cunoscut de soarta apelului său, nu a fost invitat să depună apelul motivat, nu i s-a acordat termen pentru achitarea taxei de stat.

Consideră recurentul că instanța de apel era obligată să-l înștiințeze despre starea apelului și să-i ofere posibilitatea să achite taxa de stat sau să-l scutească de plata acesteia, cu atât mai mult că, în cererea de apel a solicitat scutirea de plata taxei de stat în legătură cu vârsta înaintată și situația materială precară.

De asemenea a menționat că nu a recepționat încheierea din 03 mai 2018 și nici cea din 31 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău.

La 28 octombrie 2020 în adresa lichidatorului CAP „Marpog-Agro” în procedură de insolvență, Rotaru Valentin, a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Horomneac Victor, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, însă intimatul nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv (f.d. 98).

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materiale cauzei în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de-a restitui recursul ca fiind depus în afara termenului legal.

În conformitate cu art. 426¹ alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă cererea de recurs a fost depusă în afara termenului legal, iar recurentul nu solicită repunerea în termen sau instanța de recurs a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Conform art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Potrivit art. 111 alin. (1)-(3) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească. Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de

procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

În conformitate cu art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Conform art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

În acest sens, Colegiul reține că termenul de declarare a recursului este un termen de procedură imperativ, astfel încât nerespectarea acestuia atrage decăderea din dreptul de a mai exercita calea de atac, fără a iniția o abordare a recursului în fond.

Impunerea unui termen de valorificare a căii de atac are ca scop disciplinarea justițiabililor și garantarea securității raporturilor juridice.

Decăderea din dreptul de acces la jurisdicția Curții Supreme de Justiție constituie de asemenea un factor de securitate juridică, conținută în regula de 15 zile, care curge de la data comunicării încheierii (contestate) recurentului și împiedică o permanentă repunere în discuție a soluțiilor irevocabile pronunțate de instanțele de judecată.

Din suportul probator prezent la actele cauzei rezultă că Horomneac Victor, nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 15 martie 2018 a depus cerere de apel nemotivată și netimbrată împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea integrală a hotărârii din 19 februarie 2018 a Judecătorei Hîncești, sediul Central, cu emiterea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii. Totodată, a solicitat apelantul eșalonarea plății taxei de stat. De asemenea, a indicat apelantul că apelul motivat îl va prezenta după ce va lua cunoștință cu hotărârea integrală a primei instanțe.

Prin încheierea din 03 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis cererea depusă de Horomneac Victor privind eșalonarea plății taxei de stat și s-a eșalonat plata taxei de stat în mărime de 16.540 de lei până la prima ședință fixată de instanța de apel. S-a acordat apelantului Horomneac Victor termen până la 31 mai 2018, ora, 10:00, pentru prezentarea apelului motivat, în limba de stat. S-a explicat apelantului că în situația în care în termenul stabilit nu vor fi lichidate neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită fără examinare.

Se reține că la 08 mai 2018 Curtea de Apel Chișinău a expedit la adresa de domiciliu a apelantului Horomneac Victor, care a fost indicată în cererea de apel: XXXXX, citația pentru ședința de judecată fixată pentru data de 31 mai 2018, ora 10:00, la care a fost anexată încheierea din 03 mai 2018 (f.d. 73), care a fost recepționată de către ultimul la 16 mai 2018, fapt confirmat prin avizul poștal de recepție (f.d. 75).

Ca urmare, prin încheierea din 31 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, a fost restituit apelul declarat de Horomneac Victor din motiv că în termenul acordat de instanță, apelantul nu a prezentat apelul motivat și dovada achitării a taxei de stat impusă pentru cererea de apel.

La 22 iunie 2018 Curtea de Apel Chișinău prin intermediul oficiului poștal a expedit la adresa de domiciliu a lui Horomneac Victor: XXXXX, încheierea din 31 mai 2018 (f.d. 85).

La 09 octombrie 2020, aproximativ peste 2 ani, 4 luni și 9 zile, Horomneac Victor, prin intermediul oficiului poștal, a depus cerere de recurs împotriva încheierii

din 31 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel, cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

La caz, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că Horomneac Victor a declarat recurs împotriva încheierii din 31 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, cu încălcarea evidentă a termenului imperativ prevăzut expres la art. 425 din Codul de procedură civilă, care cert stabilește că recursul împotriva încheierii poate fi declarat în termen de 15 zile de la comunicarea acesteia.

În conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Din normele legale citate supra rezultă că termenul de declarare a recursului poate fi restabilit dacă persoanele îndreptățite solicită acest lucru și prezintă probe veridice ce confirmă imposibilitatea de a fi putut depune recursul în termen.

Se reține că Horomneac Victor în cererea de recurs nu a solicitat repunerea în termen a recursului, cu indicarea în acest sens a motivelor și cu anexarea probelor concludente și pertinente ce justifică omiterea acestuia, expunându-se exclusiv doar asupra argumentelor ce se referă la cererea de apel.

Mai mult ca atât, recurentul nu a indicat din care cauză tocmai la 09 octombrie 2020, adică aproximativ peste 2 ani, 4 luni și 9 zile, de la data emiterii încheierii recurate, s-a adresat cu prezentul recurs, or, Horomneac Victor urmau să depună diligența necesară și să întreprindă toate măsurile pentru a-și proteja drepturile de acces la instanță, fiind obligat să se intereseze la intervale de timp rezonabile de soarta dosarului respectiv.

Astfel, ținând cont de faptul că prezentul recurs a fost declarat la 09 octombrie 2020, cu încălcarea excesivă a termenului legal prevăzută la art. 425 din Codul de procedură civilă, și fără solicitarea și indicarea în sensul art. 116 din Codul de procedură civilă, a vreunui motiv justificativ de repunere în termen a recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Horomneac Victor, urmează a fi restituit ca fiind depus în afara termenului legal.

Colegiul reține că respectarea de către părți a termenelor legale constituie o obligație pozitivă a părților și are menirea să asigure buna funcționare a justiției, iar repunerea în termen poate fi admisă doar în cazurile expres prevăzute de lege și doar în situația în care partea când înaintează o cerință de repunere în termen, o justifică prin probe pertinente și admisibile în temeiul art. 116, 118, 121, 122 și art. 425 din Codul de procedură civilă, prin care s-ar dovedi că omiterea termenului a fost cauzată din motive întemeiate.

Or, admiterea spre examinare a unui recurs tardiv poate duce la încălcarea principiului securității raporturilor juridice garantat de art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Instanța de recurs accentuează că o asemenea soluție este compatibilă cu standardele înscrise în textul art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, încuviințarea exercitării unei căi

ordinare de atac în urma rămânerii definitive a actului jurisdicțional valabil adoptat în lipsa unor circumstanțe fundamentale și obligatorii, ar însemna de fapt încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în speța Melnic c. Moldovei din 14 noiembrie 2006, definitivă din 14 februarie 2007, precum și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza Ponomaryov c. Ucrainei, hotărârea din 03 aprilie 2008, definitivă din 29 septembrie 2008, unde se notează că deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o soluție care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că recursul a fost depus cu omiterea termenului prevăzut la art. 425 din Codul de procedură civilă, în lipsa cererii de repunere în termen, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a restitui recursul declarat de către Horomneac Victor, ca fiind depus în afara termenului legal.

În conformitate cu art. 269-270, art. 4261 alin. (1) lit. a) și alin. (2), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se restituie recursul declarat de Horomneac Victor împotriva încheierii din 31 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, ca fiind depus în afara termenului legal.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecători

Nicolae Craiu

Mariana Pitic